

PPO Bloembollen vroeg vier lelietelers deze zomer in de rubriek VUURWERK verslag te doen van hun ervaring met een vuurwaarschuwingsysteem. Alle vier gebruiken ze het op hun eigen manier als hulpmiddel bij de vuurbestrijding in lelies. Deze telers zijn ervaren of nieuwe gebruikers. Reageren? Mail naar rik.dewerd@wur.nl.

Naam: Pieter Burger
Regio: Zuid-Oost
Teelt: lelie en tulp
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Oriëntals (14 ha) en Longiflorums (19 ha)

Pieter heeft de afgelopen 2 weken Oriëntals en Longiflorums elke week gespoten. De laatste bespuiting was gezien de infectiekansen niet nodig, maar de lesies in de vuurplekken waren nog niet ingedroogd. In de een na laatste week werden de infectiekansen volgens hem onderschat door langere dauwnachten. De vuurplekken in zijn Longiflorums zijn mede door het droge weer van de afgelopen week niet verder uitgebreid. Pieter zal de Longiflorums en de kleine maten Oriëntals zeker tot begin september blijven spuiten en beslist dan op basis van de gewasstand en het (voorspelde) weer of hij nog door gaat. Zijn grote maten Oriëntals worden in ieder geval tot half augustus gespoten. Voorgaande jaren stopte hij rond half augustus met het spuiten van de Oriëntals.

Naam: Wybe Idzerda
Regio: Noord-Oost
Teelt: lelie
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Oriëntals, Aziaten, Longiflorums en LA's (totaal 8,5 ha)

Wybe heeft de afgelopen 2 weken de gevoelige soorten (Aziaten) om de 4 dagen gespoten omdat er een aantal flinke vuurplekken inzitten. Er werden lage infectiekansen voorspeld maar Wybe wilde voor de zekerheid toch regelmatig spuiten. De vuurplekken zijn niet verder uitgebreid. De Oriëntals zijn aan de hand van de Vuurfax de afgelopen 2 weken 1 maal bespoten. Wybe stopt halverwege deze maand met de vuurbestrijding in de Oriëntals. Begin september beslist hij of de gevoelige soorten nog verder moeten worden gespoten.

Naam: Pieter van der Klugt
Regio: De Noord
Teelt: lelie, hyacint, tulp en diverse andere bolgewassen
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Aziaten (4,5 ha)

Pieter heeft de Aziaten in de afgelopen 2 weken eenmaal gespoten. De voorspelde infectiekansen waren nog niet te hoog, maar na de dauwnachten bleef het gewas langer nat. Hij heeft daarom gespoten op het moment dat hij het nodig vond. Het gewas begint inmiddels van onderuit een beetje af te sterven, volgens Pieter deels door vuuraantasting, deels door te weinig licht daar waar de plantdichtheid vrij hoog is. Pieter vindt dat gevoelige soorten de maand augustus groen door moeten komen en zal daarom zeker tot eind augustus bij een hoge infectiekans spuiten. Daarna beslist hij of hij nog door moet gaan met spuiten, afhankelijk van de gewasstand en het voorspelde weer.

Naam: Tino van de Ven
Regio: Noord-Oost
Teelt: lelie en daarnaast melkveehouderij en maïsteelt
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Oriëntals (5 ha)

Tino heeft de afgelopen 2 weken zijn LA's en Aziaten 2 maal gespoten met 8 dagen ertussen. De Oriëntals zijn 1 maal gespoten omdat de voorspelde infectiekansen laag waren. Bovendien was het gewas goed opgedroogd en was er weinig dauwontwikkeling, weinig risico op een infectiekans dus. De bestaande vuurplekjes in het gewas zijn dan ook niet verder uitgebreid. Tino stopt dit jaar half augustus met de vuurbestrijding in de Oriëntals. In de LA's en de Aziaten wil hij begin september stoppen omdat er nu wat vuurplekken inzitten. Vorig jaar spoot hij 15 augustus voor het laatst. Toen zat er geen vuur in zijn gewas en was het erg droog weer.

De vier telers zijn allen deelnemers aan het project Praktijknetwerk Telen met toekomst.

EERDER STOPPEN MET VUURBESTRIJDING

Onderzoek van PPO Sector Bloembollen heeft uitgewezen dat eerder stoppen met vuurbestrijding mogelijk is zonder verlies van opbrengst. Dat kan soms 4 tot 6 bespuitingen schelen. In de redelijk gevoelige Oriental 'Simplon' en de gevoelige Longiflorum 'Snow Queen' is het meestal niet zinvol om na half augustus nog te spuiten tegen vuur. In de gevoelige Aziat 'Valdi' blijft de laatste zinvolle bespuiting meestal al half juli te liggen. Maar als augustus en september erg vochtig zijn met voorspelling van hoge infectiekansen, kan het nuttig zijn later nog een bespuiting uit te voeren.

(Eerder stoppen met Vuurbestrijding mogelijk; Hans Kok et al., Bloembollenvisie 24 juli, nr. 15, 2003)